

17.02.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**17 Şubat 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

17 Şubat 2021 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Mali Destek Yönetmeliği
- Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu Disiplin Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Zemin ve Temel Etüdü Uygulama Esasları ve Rapor Formatına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/24)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021/5)
- Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/25)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021/6)
- Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetlerinde Bulunan İşletmelere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Ciro Kaybı Desteği Programı ve Uygulama Esasları Hakkında Tebliğ
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 16/02/2021 Tarihli ve 2021/ÖİB-K-29, 30, 31, 32, 33 ve 34 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 12/11/2020 Tarihli ve E: 2020/10, K: 2020/67 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 19/11/2020 Tarihli ve 2016/13328 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 19/11/2020 Tarihli ve 2018/9459 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 19/11/2020 Tarihli ve 2018/20175 Başvuru Numaralı Kararı

Tarım alanlarında 'stratejik' azalma

Tarım Ürünleri Piyasaları raporuna göre tarımda stratejik ürünlerin üretim alanlarında azalma kaydedildi. 2019 yılını kapsayan rapora göre dünyada fındık üretimindeki verim yüzde 23,8 artarken Türkiye’de yüzde 49,3 azaldı.



ANKARA (Anayurt) - Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü, Tarım Ürünleri Piyasaları 2021 Ocak raporlarını yayımladı. Bitkisel ve hayvansal 43 ürünün üretim, tüketim ve ticaretine dair verilerin derlendiği rapora göre buğday, patates ve çay gibi stratejik önemdeki ürünlerin üretim alanlarında azalma görüldü. Fındık üretimindeki verimde dünyada yüzde 23,8 oranında artış görülürken Türkiye’de yüzde 49,3 oranındaki verim düşüklüğü dikkat çekti. Nohut, ise ihracatındaki yüzde 301,1’lik artışla üreticisinin yüzünü güldürdü.

Hayvansal ürünlerde ise kişi başına tüketimin 12,99 kilogram olduğu dana etinde ihracat büyük oranda düşmesine rağmen fiyat artışı devam etti. Keçi eti üretimi yüzde 64 oranında geriledi. Süt ve balıkta üretim artmasına rağmen tüketim azaldı. Rapora göre 2018/2019 döneminde buğday, patates ve çayın üretim alanlarında daralma; kayısı, nohut ve fındığın üretim alanlarında ise artış görüldü.

Türkiye’de buğday üretim alanları da 2018/2019 piyasa döneminde yüzde 4,8 oranında azaldı. Buğdayda verim yüzde 1,1 azalırken üretim yüzde 7 oranında azaldı. Tüketimi yüzde 3,4 artan buğdayın ithalatı yüzde 5,9, ihracatı ise 5,1 oranında arttı. Buğday stokunda da yüzde 274,7 azalma kaydedildi.

Patates de üretim alanı azalan ürünler arasında yer aldı. Üretim alanı yüzde 4,9 oranında düşen patatesten verim yüzde 0,4, üretim yüzde 5,2, tüketim de yüzde 5 oranında düştü. İthalatı yüzde 99,2 ile çok yüksek oranda artan buğdayın ihracatında da yüzde 28,8 artış görüldü.

Türkiye'nin stratejik ürünlerinden olan çayda da üretim alanı yüzde 4,9 daraldı. Çayın üretiminde yüzde 13,8'lik artış görülürken yurt içi kullanım sadece yüzde 3,7 oranında arttı. İthalatı yüzde 37,2 azalan çayın ihracatı yüzde 30,8 arttı.

KAYISIDA VERİM DÜŞTÜ

Kayısı üretiminin yüzde 20,5'ini karşılayan Türkiye'de kayısı üretim alanında sadece yüzde 0,5 artış görüldü. Verimde yüzde 27,4 azalma görülen kayısıda üretim yüzde 23,5, tüketimde ise yüzde 14,5 azalma tespit edildi. Üretimdeki azalma ile birlikte kayısı ithalatı bir önceki piyasa dönemine göre yüzde 171,8 arttı. Kayısı ihracatındaki artış ise sadece yüzde 1,1 olarak kaydedildi.

NOHUT İHRACATI YÜZDE 300 ARTTI

Dünya genelinde nohut üretim alanlarında yüzde 10,9 azalma görülürken Türkiye'de nohut üretim alanları yüzde 30,1 arttı. Üretimi de üretim alanına paralel olarak yüzde 34 oranında artan nohutta ithalat yüzde 36,7 azalırken ihracat yüzde 301,1 arttı.

FINDIKTA VERİM YARI YARIYA AZALDI

Türkiye'nin bir diğer stratejik ürünü olan fındığın üretim alanında dünya geneliyle aynı oranda, yüzde 3,1 oranında artış görüldü. Ancak fındık veriminde bu paralelliğin aksine, Türkiye'de fındık veriminin büyük oranda düştüğü tespit edildi. Dünya geneline fındık verimi yüzde 23,8 artarken Türkiye'de verim yüzde 49,3 oranında düştü. Türkiye'de fındık üretimi yüzde 23,7, tüketimi de yüzde 14,1 oranında düştü. İthalat aynı seviyede kalırken ihracatta yüzde 5,4 oranında azalma görüldü. Rapora göre fındığın veriminde geçmiş yıllarda da önemli dalgalanmalar görüldü. Bu dalgalanmaların nedeni olarak da iklim şartları, gerekli kültürel işlemlerin yeterince yapılmaması ve fındıkta görülen periyodisite sayıldı. Raporda verim düşüklüğünün çözümü için de ekonomik ömrünü tamamlayan fındık bahçelerinin yenilenmesi tavsiye edildi. Bahçe yenileme süresince ürün alınamayacağı için üreticilerin mağduriyetinin göz önünde bulundurulması gerektiği belirtilen raporda telafi edici ödemelerin üzerinde durulması gerektiği belirtildi.

BILDIRCIN ETİ ÜRETİMİ YÜZDE 60 DÜŞTÜ

Diğer kanatlı hayvanların etleri kadar yaygın tüketimi olmayan bildirircin etinde 2017 yılında 140 ton üretim gerçekleştirilirken 2018'de 113 tona gerileyen üretim 2019'a gelindiğinde yüzde 60 oranında azalarak 80 tona kadar düştü. Kovid-19 salgınının etkisinde geçen 2020 yılında otel ve restoranların kapatılması gibi pandemi önlemleri nedeniyle bildirircin etine olan talep azaldığı için bildirircin eti üretiminin daha da düştüğü tahmin ediliyor.

İTHALAT DÜŞTÜ ANCAK FİYATLAR ARTTI

Türkiye’de son dönemde uygulanan politikalar ve hayvancılığa yapılan yatırımlar sayesinde canlı hayvan ithalatı düşerken dana etinde ithalattan daha fazla ihracat gerçekleşti. 2018 yılında 55 bin tonu aşan dana eti ithalatı 2019 yılında yüzde 97 oranında azalarak 1628 tona geriledi. Bu dönemde dana eti ihracatı ise yüzde 19 düzeyinde bir düşüşle 129 tona geriledi. Böylece 1 milyon 76 bin 978 olarak belirlenen 2019 yılı tüketimi büyük oranda ülke içinde üretilen dana eti ile sağlandı. 2020 yılının ilk 11 ayında ise 3,8 ton dana eti ithal eden Türkiye’de üretim yüzde 7,4 oranında arttı.

Yıllık dana eti tüketimi kişi başına 12,99 kilogram olan Türkiye’de dana karkas fiyatı 2020 yılında, 2019 yılına oranla yüzde 19,89 oranında artarak ortalama 35,75 TL olarak gerçekleşirken dana eti kilogram fiyatı 2019 yılında ortalama 45,64 TL iken, 2020 yılında yüzde 12,58 artarak ortalama 51,38 TL oldu.

KEÇİ ETİ ÜRETİMİ GERİLEDİ, KUZU ETİ FİYATI UÇTU

Küçükbaş hayvan eti üretimine bakıldığında Türkiye’de 2017 yılından sonra keçi etinde önemli bir düşüş yaşandı. 2017’de 37 bin 525 ton olan keçi eti üretimi 2018’e gelindiğinde yüzde 64 oranında gerileyerek 13 bin 603 tona geriledi. 2019’da 16 bin 536 ton seviyesine yükselse de keçi eti üretimi 2014-2017 yılları arasındaki üretim ortalamasının yarısında kaldı. 2016 yılında karkas kuzu etinin kilogram fiyatı 26,29 lira iken 2020 yılına gelindiğinde yüzde 88’lik artışla 49,50’ye kadar yükseldi. Bir önceki yıla kıyasla fiyat artış oranı ise yüzde 21 şeklinde oldu.

Tavuk etinde 2020 yılı tüketici kilogram fiyatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 28,3’lük artışla 14,48 TL oldu. Tavuk eti girdi paritesinde de yükselme oldu. 2019 yılında 1 kilogram tavuk eti ile 3,79 kilogram etlik piliç yemi alınabilirken 2020 yılında 3,05 kilograma geriledi.

SÜT VE BALIK TÜKETİMİ AZALDI

Su ürünlerinde 2019 yılında üretim bir önceki yıla göre yüzde 33,1’lik artış ile 836 bin 524 tona çıkmasına rağmen tüketim yüzde 5,9 oranında gerileyerek 514 bin 640 ton şeklinde oldu. Benzer bir tablo süt üretimi ve tüketiminde de var. 2019 yılında Türkiye’deki süt üretimi yüzde 3,8 oranında artarak 22 bin 960 ton olurken kişi başına düşen içme sütü tüketimi yüzde 4,3 oranında azalarak 39,7 kilograma düştü.

Tütün kırsal kalkınma desteği kapsamına alındı

Kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi entegrasyonunun sağlanması, kırsal ekonomik altyapının güçlendirilmesi amacıyla yapılacak yeni teknoloji içeren yatırımlara yüzde 50 hibe desteği verilmesini öngören desteklerin kapsamına tütün de dahil edildi.



21 Kasım 2020 tarihli Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de yapılan değişiklik Resmi Gazete’de yayınlandı. Önceki tebliğ, tütün hariç olmak üzere bitkisel ve hayvansal ürünler ile su ürünleri üretiminin desteklenmesini öngörüyordu. Yeni tebliğde ‘tütün’ ibaresi çıkarılarak, tütün üretimine ilişkin yatırımların da desteklenmesinin önü açıldı.

Yönetmeliğin eski halinde yapı ruhsatı almış yatırım tesislerinin desteklerden yararlanamayacağı hükme bağlanmışken, yapılan değişiklikle bu sınırlama kaldırıldı.

Yatırım yerinin mülkiyetinin yatırımcıya ait olma şartı kaldırıldı

Tebliğin kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve modernizasyon yatırımlarında, yatırım yerinin mülkiyetinin yatırımcıya ait olma şartı getiren 8’inci maddesinin 14 ve 15’inci fıkraları yürürlükten kaldırıldı. 13’üncü maddesinde yapılan değişiklikle de 5 yıldan az olmamak üzere kiralanmış mülk üzerine yapılacak yatırımlar da destek kapsamına alındı. Tarımsal amaçlı kooperatifler tarafından yapılacak yatırımlarda ise kira süresi şartı aranmayacak.

Makine alımında TSE ve CE şartı da kaldırıldı

Tebliğde yapılan önemli bir değişiklik ise makine yatırımlarında, TSE, TSEK, CE ve deney belgelerinin destekten yararlanmanın ön şartı olmasını öngören 17'nci maddenin 13'üncü fıkrası yürürlükten kaldırıldı.

Yürürlükten kaldırılan 13'üncü fıkra şöyle:

“Makine, ekipman ve malzeme alımlarında; yerli imalat makine, ekipman ve malzemeler için TSE veya TSEK belgesi, ithal makine, ekipman ve malzemeler için CE belgesi ile birlikte menşe belgesi ve nihai raporda tarımsal mekanizasyon araçlarının kredili satışına esas olmak üzere yapılacak deney ve denetimlerle ilgili mevzuat kapsamında alınacak olan deney raporunun sunulması gereklidir. Sabit süt sağım tesisleri, tam otomatik süt sağım makineleri (sağım robotları) ve sabit güneş enerjisi sistemlerinde işletme bazında düzenlenen deney raporu esas alınır. Özel imalat kapsamında yer alan ve bu fıkroda istenen belgelere sahip olmayan makine, ekipman ve malzeme alımları uygun giderler kapsamında değerlendirilmez”

Ayrıca, destek talebinin reddini düzenleyen hükümlerden, “son üç yıllık bilançonun ikisinde vergi öncesi zarar görünmesi” kısmı çıkarıldı. Buna göre tamamlama yatırımları hariç olmak üzere, diğer yatırımlarda son üç yılın ikisinde vergi öncesi zarar edilmiş olması, başvurunun reddini gerektirmeyecek.

Perakendeciden yasa teklifine 'haksız rekabet' uyarısı geldi

Perakende yasa teklifi sektör temsilcilerinin tepkisine yol açtı. GPD Başkanı Galip Aykaç, yasanın kayıt dışını ve enflasyonu artırma gibi olumsuz sonuçlar doğuracağını belirtirken, TPF Başkanı Ömer Düzgün ise haksız rekabete neden olacağını belirtti. AYD Başkanı Altaş da AVM marketlerinin muaf tutulması gerektiğini belirtti.



Perakende ticarete yeni standartlar getirilmesine yönelik yasa teklifi ile ilgili tartışmalar devam ediyor. Konuyla ilgili olarak DÜNYA'ya açıklamalarda bulunan Gıda Perakendecileri Derneği (GPD) Başkanı Galip Aykaç, yasa teklifinin etki analizi yapılmadan acele hazırlanmış bir tasarı gibi durduğunu söyledi. Aynı zamanda BİM İcra Kurulu Üyesi de olan Aykaç, "Perakende sektörünü tamamen kilitleyen tasarılar olduğunu söylemeliyim. Bu tasarılar, kayıt dışını artırır, istihdamı düşürür, enflasyonu artırır, perakende de gelişimi durdurur. Bunları istiyor muyuz?" diye konuştu. Yasa ile kimin neyi satıp neyi satmayacağına müdahale edildiğini söyleyen Aykaç, şöyle konuştu: "Bunun doğru bir yaklaşım olmadığını düşünüyorum. Bu işin göbeğinde tüketici var. Tüketici bu işe ne der diye soruldu mu bilemiyorum. Devlet herkese adil olmalı e-ticarette uğraşanlar her şeyi satacak marketler satamayacak bunun adil bir yaklaşım olmadığını düşünüyorum."

TPF: Eksikler var, haksızlık yaratacak

Türkiye Perakendeciler Federasyonu (TPF) Başkanı Ömer Düzgün de taslak ile ilgili kendilerinin de çalışma içinde olduklarını ve hazırlıkları tamamlayarak bu hafta içinde yetkili makamlar ile paylaşacaklarını söyledi. Yasa taslağında eksikler olduğunu dile getiren Düzgün, "Düzeltilmesi gereken, uygulaması zor olan bir takım maddeler var.

Rekabet anlamında bir haksızlık olacak. Bu haliyle zorluklar çıkacak” dedi. Tütün ürünü satışı ile alakalı bazı maddelerin uygulanmasının zor olduğunu dile getiren Düzgün, “Bu konularda haksız rekabete yol açacak bir mantık hakim. Bin 500 metrekaare altında olan zincir mağazalarda satılmaması küçük esnafı korumayacak. Tütün ürünlerinden para kazanılmıyor. Bu ürün gamı her ne kadar zararlı olsa da önemli bir ihtiyaç, yasa tüketicileri bunları toplu olarak alabileceği ulusal büyük mağazalara yönlendiriyor” yorumunda bulundu.

“Herkes kendi işini yapmalı”

Marketlerde elektronik ya da mobilya gibi ürünlerin satılmaması konusunda ise düzgün bu adımı doğru bulduklarını belirterek, “Herkes işini yapsın. 10 liralık telefona 7 lira diyor, reklamını yapıyor, bir şey sattığı da yok. Telefoncuya darbe vuruyor. Bunu yapanlar da tekelleşmiş birkaç mağaza. Yarın da yabancılaşacak bunlar. O zaman her şey çok farklı bir noktaya gidecek. Bu şekilde olursa iyi olmaz. Haksız bir durum ortaya çıkar. Yerel esnaf yıllardır bu yasayı bekliyor. Yasa bu zamana kadar küçük mağazaların önünü açtı. Perakende ekosisteminin her zincirine zarar verdi. Müşterinin evine kadar girdiler” açıklamasında bulundu.

AYD: AVM marketleri yasadan muaf tutulmalı

Bilindiği üzere AVM’ler de bünyelerinde önemli oranda market bulunduruyor. Konuyla alakalı kendilerinin de görüşlerine başvurulduğunu dile getiren Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği Başkanı Hüseyin Altaş ise, “Biz AVM marketlerinin bu kanunun dışında tutulmasını arzu ediyoruz. Onun dışında yasaya eklenebilecek her şeye razıyız. AVM’lerde kazanılmış haklar var. Şu an yerleşmiş bir durum var. O düzenin bozulmaması önemli ama bundan sonraki dönemde bu yasanın olumlu olacağını düşünüyoruz. AVM’lerdeki marketlerin bu kanundan istisna tutulmasını istiyoruz. Bize de geldi tasarı, biz de bu konuda görüşümüzü bildirdik. AVM yapımına sınır var, metrekaare ile ilgili düzenlemeler var biz hepsini destekliyoruz, olsun” dedi.

“Gramaj ile ilgili düzenleme şart”

Yasa ile ilgili bir diğer beklentilerinin ise marketlerde satılan tüm ürünlerin gramajlarının standartlaştırılması olduğunu anlatan Düzgün, “Aynı pakette yapılan farklı gramaj uygulanması vatandaşlarımızı yanıltıyor, haksız rekabet oluşturuyor. Bir mağaza zinciri satın alma gücünü kullanarak bir markaya gidiyor ve istediği ürünü istediği gramajda üretiyor. Aynı ambalajda satıp ucuzluk algısı verdiği aşkar.

Bunun da çok büyük yanılgı ve haksız rekabete yol açtığını düşünüyoruz” dedi. Düzgün, bazı zincir marketlerdeki private label ürünlere de (özel markalı ürün) dikkat çekerek, “Büyük zincir marketlerin kendi mağazaları için ürettiği özel markalı ürünler küçük esnafı bitiriyor. Marketlerdeki özel markalı ürünler satılan ürün sayısına sınırlama getirilmesi gerekiyor” açıklamasında bulundu.

Halkbank davasında Türkiye'yi sevindiren gelişme

New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde, önce 1 Mart'ta başlayacağı açıklanan, daha sonra da 3 Mayıs'a ertelenen Halkbank davası temyiz engeline takıldı.



New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde, önce 1 Mart'ta başlayacağı açıklanan, daha sonra da 3 Mayıs'a ertelenen Halkbank davası temyiz engeline takıldı.

New York İkinci Bölge İstinaf Mahkemesi Halkbank'ın yaptığı başvuruyu değerlendirdi.

Üst mahkeme, Halkbank'ın davadan düşürülmesi talebini reddettiğini, ancak yabancı bir kuruluş olduğu için Amerikan mahkemelerinde yargılanmayacağıyla ilgili talebini kabul ederek değerlendireceğini açıkladı.

New York İkinci Bölge İstinaf Mahkemesi, Halkbank'ın başvurusunu hızla değerlendireceğini belirterek, davanın görüldüğü federal mahkemeden kendi kararını verinceye kadar davayla ilgili yaptığı tüm işlemleri askıya almasını istedi.

Amerika'nın Sesi'nden Can Kamiloğlu'nun haberine göre; New York İkinci Bölge Mahkemesi, Halkbank ve New York Güney Bölgesi Başsavcılığı'ndan, 17 Mart tarihine kadar davayla ilgili dilekçelerini sunmalarını istedi. Bir üst mahkemenin bugün aldığı kararla birlikte, 3 Mayıs'ta başlayacağı belirtilen seri duruşmalarla ilgili federal mahkemenin kararının durdurulacağı belirtiliyor.

AYNI BAŞVURUYU FEDERAL MAHKEME DAHA ÖNCE REDDETMIŞTİ

Halkbank, daha önce yabancı bir kuruluş olduğu gerekçesiyle ABD'de yargılanamayacağı iddiasıyla New York Federal Mahkemesi'ne başvurmuştu. Hakim

Richard Berman, Halkbank'ın yabancı bir kuruluş olduğu iddiasını reddetmiş, bu kurumun Amerikan finans ve bankacılık kuruluşlarını kullanarak, İran'a yönelik ABD yaptırımlarını deldiği gerekçesiyle federal mahkemede yargılanabileceğine hükmetmişti. Halkbank, bir üst mahkemeye başvurup kararın temyizini istemişti.

FEDERAL MAHKEMENİN DURUŞMA TAKVİMİYLE ALDIĞI KARAR GEÇERSİZ

Hakim Richard Berman, 2 Temmuz 2020 tarihinde aldığı kararla Halkbank davası jüri seçiminin 23 Şubat 2021 tarihinde yapılmasına, jürili seri duruşmaların da 1 Mart 2021 tarihinde başlamasına hükmetmişti. Hakim Berman, seri duruşmaların başlangıç tarihin daha sonra 3 Mayıs'a ertelediğini açıklamıştı.

Hakim Berman, Halkbank'ın jürili seri duruşmaların salgın nedeniyle 2022 yılında yapılması talebini de kabul etmemişti. Bir üst mahkemenin aldığı kararla birlikte federal mahkemenin daha önce, duruşma takvimiyle ilgili aldığı kararın hükmünün kalmadığı belirtildi.

NEW YORK'TA DEVAM EDEN DAVADA HALKBANK NEYLE SUÇLANIYOR?

Halkbank aleyhine New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde açılan davada şu suçlamalara yer verilmişti: ABD'yi dolandırmak amacıyla komplo kurmak, 'Uluslararası Acil Ekonomik Güç Yasası'nı İran'a para transferleri yaparak ihlal etmek için komplo kurmak, ABD bankalarını dolandırmak, ABD bankacılık ve finans sistemini dolandırmak amacıyla komplo kurmak, kara para aklamak, kara para aklamak amacıyla komplo kurmak.

Halkbank aleyhinde 15 Ekim 2019 tarihinde açıklanan 45 sayfalık iddianamede, Halkbank yönetiminin Türk hükümetinin üst düzey yetkilileri tarafından desteklendiği ve korunduğu da iddia edilmişti.

İddianamede, Halkbank'ın 2012 ve 2016 yılları arasında İran'ın uluslararası piyasalarda petrol ve doğal gaz satışından elde ettiği gelirin ülkeye girmesinde yardımcı olduğu iddia edilmişti. İddianamede Halkbank'ın, İran'ın petrol ve doğal gaz satışından elde ettiği geliri harcamasına imkan veren bir mekanizmanın, paravan şirketler ağını kullanarak uygulanmasına yardımcı olduğu iddia edilmişti. Tüm bu suçlamaların, ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarının ihlali olduğu, Halkbank'ın yaptığı transferlerin tutarının yaklaşık 20 milyar doları bulduğu öne sürülmüştü.

Ciro kaybı desteği başvuruları e-devlet üzerinden yapılacak

Ciro kaybı desteğinin uygulama esasları yayınlandı. Buna göre başvurular e-devlet üzerinden yapılacak ve ödemeler de doğrudan esnafın banka hesabına yatırılacak.



COVID-19 sebebiyle zarar gören yiyecek ve içecek hizmetleri faaliyetinde bulunan işletmelere ciro kaybı desteği verilmesini öngören 7 Şubat tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararına ilişkin uygulama tebliği yayınlandı.

Destekten, 2019 cirosu 3 milyon liranın altında olan ve 2020’de cirosu yüzde 50 ve daha fazla azalan yiyecek içecek alanında faaliyet gösteren işletmeler yararlanabilecek.

Ciro kaybı desteği ciroda azalan tutarın yüzde 3’ü kadar olacak ve 2 bin liradan az 40 bin liradan fazla olamayacak. Ciroların tespitinde 2019 ve 2020 yıllarındaki KDV beyannameleri esas alınacak.

22 Aralık 2020’de yayınlanan ve işletmelere 3 ay boyunca aylık 1.000 lira gelir kaybı desteği verilmesini öngören düzenlemeden yararlananların aldıkları 3 bin liralık destek, ciro kaybı desteğinden düşülecek. Başka bir ifade ile daha önce verilen destek, bu destekten mahsup edilecek ve arada kalan tutar ciro kaybı desteği olarak ödenecek.

Başvurular e-devlet üzerinden yapılacak ve ödemeler de doğrudan esnafın banka hesabına yatırılacak.

Şirketlerin devreden KDV yükünde derinleşme riski

KDV Genel Uygulama Tebliğinde yapılan değişiklikle vergi tevkifatı yapan kuruluşlara mal ve hizmet verenlerin iade talebinde bulunabilmeleri için, bu verginin ödenme şartı getirildi. Uzmanlar bu durumun birikmiş KDV alacağı sorununu artıracak olduğunu vurguladı.



KDV Genel Uygulama Tebliğinde yapılan değişiklikle KDV tevkifatının kapsamı genişletilirken, başta yapım işleri olmak üzere bazı hizmetlere yönelik yapılan tevkifat oranları artırıldı. Tebliğde yapılan başka bir önemli değişikliğin de 200 milyar lirayı bulduğu ifade edilen birikmiş KDV alacağı sorununu biraz daha artıracak nitelikte görülüyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete’de yayımlandı.

İade için önce ödeme şartı geldi

Dün yayınlanan tebliğin 15’inci maddesi ile VUK Genel Uygulama Tebliğinin “Tevkifata Tabi İşlemlerde KDV İadesi” başlıklı 2.11.5 maddesinin, I/C-2.1.5.1. bölümünde önemli bir değişiklik yapıldı. Yapılan değişiklikle, vergi tevkifatı yapan kuruluşlara mal ve hizmet verenlerin iade talebinde bulunabilmeleri için, bu verginin ödenme şartı getirildi. Tebliğin önceki halinde, iade taleplerinin yerine getirilmesinde, alıcı tarafından beyan edilen ve tahakkuk ettirilen KDV’nin ödenmiş olması şartı aranmıyordu. Yeni tebliğde ise iade taleplerinin yerine getirilmesi için beyan edilen verginin ödenmesi şartı getirildi.

DÜNYA’ya bilgi veren vergi uzmanları, tevkifatı yapan kuruluşun, KDV’yi devlete ödememesine izin verilmesiyle, bir anlamda dürüst mükellefin cezalandırıldığını

kaydetti. Uzmanlar, bunun biriken KDV alacağı sorununu biraz daha büyüteceğini öne sürdüler.

Değişiklik şirketlerde şöyle bir sıkıntıya yol açabilecek: “Hisseleri BİST’de işlem gören X şirketi, Y şirketinden aldığı mal ve hizmet karşılığında 7/10 oranında KDV tevkifatı yapıyordu. Yani hizmet aldığı kuruma 10 birim olarak ödemesi gereken KDV’nin 7 birimini kesip, 3 birimini ödüyordu. Kestiği 7 birim KDV için ise beyanname düzenliyordu. Beyannamenin verildiği anda Y şirketinin yapılan kesintiye konu olan mal ve hizmetin bünyesine giren KDV kadar kısmını iade alacağı olarak talep edebiliyordu. Yapılan düzenleme ile Y şirketinin mahsup yapılabilmesi için X şirketinin beyan ettiği vergiyi ödemesi şartı getirilmiş oldu.”

Sendikalar da vergi tevkifatına eklendi

Yapılan değişiklikle KDV Genel Uygulama Tebliği’nin Kısmi Tevkifatın Mahiyeti ve Tevkifat Uygulanacak Alıcılar başlıklı maddesinin “Belirlenmiş alıcılar” kısmına eklemeler yapıldı. Vergi tevkifatı yapacak kuruluşlar arasına; vakıf üniversiteleri, mobil elektronik haberleşme işletmecileri, sigorta ve reasürans şirketleri, sendikalar ve üst kuruluşları eklendi.

Tebliğde, “Belirlenmiş kuruluşlar”, kısmi tevkifat yapacak kuruluşlar olarak tanımlanıyor. Bu eklemeler yapılmadan önce belirlenmiş kuruluşlar şunlardı: “5018 sayılı kanun kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri ve bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, döner sermayeli kuruluşlar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bankalar, KİT’ler, özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar, OSB’ler ile tüm borsalar, BİST’te işlem gören şirketler, kalkınma ve yatırım ajansları.”

İşletmeler devleti finanse ediyor

Eski Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı Bülent Taş, KDV tevkifatı nedeniyle eksik KDV tahsilatı yapan satıcılarda biriken KDV’ler devreden KDV stokuna neden olduğunu belirterek, bu durumdaki işletmelerin bir anlamda devleti finanse ettiklerini bildirdi. Yapılan değişiklikle beyan şartının yanı sıra ödenmiş olması şartı getirilmesinin satıcının fiiline bağlı olmayan bir durum için onun cezalandırılması anlamına geldiğinin altını çizen Taş, “Bu nedenle de yapılan düzenleme mükellef haklarına aykırıdır” ifadelerini kullandı. Taş, “Kendisine çok daha fazla güvenilerek vergi kesme yetkisi verilen alıcının kestiği vergiyi ödememesi nedeniyle satıcıya iade yapılmaması bir çelişkidir ve Kanuna aykırıdır. Aynı zamanda bir yetki aşımı olan bu düzenleme mükellef hakları bakımından da kabul edilemez” dedi.

Genel tevkifatta da kapsam genişletildi

Tebliğin, özel olarak belirlenmeyen bütün hizmetlerde 5/10 oranında KDV tevkifatı yapılmasını öngören maddesinde de değişiklik yapılarak, kapsama dahil olan

kuruluşların sayısı artırıldı. Önceki halinde sadece 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanununa tabi kuruluşlar genel tevkifat kapsamındaydı. Yeni halinde bunlara ek olarak, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, döner sermayeli kuruluşlar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları ile kalkınma ajanslarına ifa edilen bütün hizmet ifalarında söz konusu alıcılar tarafından 5/10 oranında KDV tevkifatı uygulanması hükme bağlandı.

Vergi tevkifat oranı yükseltilecek mal ve hizmetler

Belirlenmiş kuruluşlara karşı ifa edilen yapım işleri, KDV mükelleflerine karşı ifa edilen ve KDV dahil 5 milyon liranın üzerindeki yapım işleri ile bunlarla birlikte yapılan mühendislik-mimarlık ve etüt-proje hizmetlerinde KDV tevkifat oranları 4/10 olarak uygulanacak. Bu oran daha önce 3/10 olarak uygulanıyordu ve sadece sorumlu sıfatıyla KDV ödeyenler dışındaki KDV mükellefleri kapsamında değildi.

Belirlenmiş kuruluşlara karşı ifa edilen makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinde alıcılar tarafından uygulanan (5/10) oranında KDV tevkifatı, 7/10'a yükseltildi.

Belirlenmiş kuruluşlara, fason tekstil ve konfeksiyon işleri, fason çanta ve ayakkabı dikim işleri ile Tebliğin (I/C-2.1.3.2.7.3) bölümünde belirtilen aracılık hizmetlerinde, alıcılar tarafından uygulanan KDV tevkifat oranları 7/10'a yükseltildi.

Baskı ve basım hizmetlerindeki tevkifat oranları 5/10'dan 7/10'a yükseltildi.

Belirlenmiş kuruluşların yük taşımacılığı hizmet alımında 5/10 olan KDV tevkifat oranı 2/10'a indirildi.

Kamu Özel İşbirliği ile yaptırılan sağlık tesislerine ilişkin işletme döneminde sunulan hizmetlerde tevkifat oranları yeniden belirlendi. Olağanüstü bakım ve onarımda 3/10 olan oran 4/10'a çıkarıldı.

KDV mükellefleri tarafından DMOFisi Genel Müdürlüğüne yapılan ve Tebliğde özel olarak belirlenmeyen diğer bütün teslimlerde, DMO tarafından 2/10 oranında KDV tevkifatı uygulanacak.

Dürüst mükellef için adil değil

Güncel Grup Yönetim Kurulu Başkanı YMM Yılmaz Sezer, iadeni şarta bağlanmasının, Maliye'nin tahsilatını garanti altına alınması yönüyle doğru gibi görüldüğünü bildirirken, bunun kesinti yapılan mükellef açısından çok adil olmadığını bildirdi. Kendisinden yapılan kesintiyi, kendi eksikliği ya da hatası olmadan iade alamayacak iyi niyetli-dürüst mükellefin zor duruma düşeceğinin altını çizen Sezer, "Maliye Bakanlığı'nın tahsilat oranlarının her geçen gün düştüğü düşünülecek olursa, yüksek oranlı vergiyi kaynağından kesinti yoluyla almak ve mümkün olduğu kadar geç ödemek Maliye adına doğru yorumlansa da, adaletsizlik yaratacağı ve zaten sıkıntıda olan firmaları iyice sıkıntıya sokacağı ihmal edilmemelidir" dedi.

Bakan Koca sinyalini verdi. Kafe ve lokantaların nasıl açılacağı belli oldu



Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, geçtiğimiz hafta duyurduğu il il korona vakalarının yer verildiği harita yayınlanmaya başladı. Bununla birlikte illerin durumuna göre il hıfzıssıhha kurulları ve yerel yönetimin alacağı karar doğrultusunda kafe ve lokantaların açılması bekleniyor.

Korona virüs tedbirleri kapsamında uzun süredir kapalı olan ya da paket servis ile kazançlarını çevirmeye çalışan kafe ve lokantaların açılacağı tarih için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dan ya da sağlık Bakanı Fahrettin Koca'dan bir açıklama gelmedi.

Bilim Kurulu ise kafe ve lokantaların açılışı için henüz erken olduğu görüşünde. Günlük vaka sayılarının halen yüksek olması ve korona virüs mutasyonunun yayılma hızının daha çok olması nedeniyle sıkı tedbirlerin devam ettirilmesi görüşü hakim.

ESNAF PERİŞAN, KAFE VE LOKANTALAR NE ZAMAN AÇILACAK?

Öte yandan salgın ve ekonomik darboğaz nedeniyle zor günler yaşayan esnaf sıfırı tüketti. Esnafın sesini yükseltmeye başladığı şu dönemde iktidardan kafe ve lokantaların ne zaman açılacağına dair net bir açıklama gelmezken, Sağlık Bakanı Koca'dan "Yeni dönem" duyurusu geldi.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, vakaların artık il il açıklanacağını belirtirken, vaka oranlarına göre yerel yönetimlerin korona tedbirlerinde gevşemeye gitme kararı alabileceğini söyledi.

Koca'nın açıklamalarına göre bir ilde vaka sayısında düşüş yaşandığı il hıfzıssıhha kurulu ve yerel yönetim masaya oturarak tedbirleri gevşetebilecek, kafe ve lokantaların belirli tedbirler ile faaliyete geçmesine izin verebilecek.



Bakan Koca dün Bilim Kurulu toplantısının ardından yaptığı yazılı açıklamada **"Tedbirlerle ilgili artık vaka sayılarına göre "yerinde karar" dönemine geçiyoruz. Salgın yönetiminde yerinde karar döneminde olduğumuzdan geçen hafta söz etmişim. Yerinde alınacak kararlara esas olması amacıyla bir haftalık toplam vaka sayılarının nüfusa oranlı olarak illerimizdeki durumunu gösteren haritayı yayımladık. Bu verileri her hafta düzenli olarak paylaşmaya devam edeceğiz. Daha detaylı göstergelere ilişkin çalışmalar da yapılmaktadır."** ifadelerine yer vermişti.

Açılma kararının yerel yönetime bırakılması, korona vakalarının tekrar artması durumunda sorumluluğu da yine yerelin üstleneceği anlamına geliyor.

AB, vergide kara listeye Türkiye'yi eklememi

Avrupa Birliği, vergi alanında iş birliği yapmayan ülkeleri içeren kara listesine Türkiye'yi eklememe kararı aldı.



Avrupa Birliği'nin vergi alanında iş birliği yapmayan ülkeleri içeren kara listesinin güncellendiğini bildiren AB Dönem Başkanı Leao, söz konusu listeye Türkiye'yi eklememe kararı alındığını söyledi.

Avrupa Birliği (AB) Dönem Başkanı olan Portekiz'in Maliye Bakanı Joao Leao, AB üyesi ülkelerin maliye bakanlarının video konferans yöntemiyle gerçekleştirdiği toplantının ardından açıklamalarda bulundu.

Leao, "Türkiye listede yer almıyor. Türkiye ile vergi alanında iş birliğinde ilerleme kaydettiğimiz için listeye eklenmedi." ifadesini kullandı.

En son ekim ayında güncellenen AB'nin vergi konusunda iş birliği yapmayan ülkeler listesinde Amerikan Samoası, Anguilla, Barbados, Fiji, Guam, Palau, Panama, Samoa, Trinidad ve Tobago, ABD Virjin Adaları, Vanuatu ve Seyşeller yer alıyor.

Çok sayıda şirket ve bireyin off-shore hesaplar kullanarak vergiden kaçtıklarının ortaya çıkması üzerine 2017 yılında AB, "vergi cennetleri listesi" belirleme sürecini başlatmıştı. Vergi kaçırmayla mücadele etmeyi amaçlayan listenin hazırlık aşamasında çeşitli ülkelerin vergi sistemleri incelemeye alınmıştı.

Bir ülkedeki vergi uygulamaları bir başka ülkeden vergi kaçırılmasına imkan sağladığı takdirde AB'nin kara listesine alınıyor. Söz konusu durumu düzeltmeye yönelik reformlar taahhüt eden ülkeler, kara listeden çıkarılıyor. Liste, her yıl şubat ve ekim aylarında güncelleniyor. Kara listedeki ülkelerin AB ile finansal işlemleri daha sıkı biçimde denetleniyor.

AB üyesi ülkeler, vergi kara listesinde "vergi standartlarına uygun davrandıkları" varsayılarak yer almıyor. Özellikle Lüksemburg, Malta, Hollanda, İrlanda ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi gibi cazip vergi imkanları sunan AB ülkelerinin listede yer almaması ise dikkati çekiyor.

Akar ile Soylu Gara'daki operasyon hakkında TBMM'yi bilgilendirdi

Milli Savunma Bakanı Akar ile İçişleri Bakanı Soylu, Gara operasyonu hakkında TBMM'de milletvekillerini bilgilendirdi.



Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, 13 kişinin şehit edilmesinin ardından Gara operasyonu hakkında TBMM Genel Kurulu'nda milletvekillerini bilgilendirdi.

İlk olarak konuşan Akar, "Milli Savunma Bakanlığı, başta FETÖ, PKK, DEAŞ gibi terör örgütleri olmak üzere kararlılıkla mücadeleyi sürdürmektedir. Irak'ın kuzeyinde varlığını sürdürmeye çalışan PKK'ya karşı mücadele aralıksız devam edecektir. Irak'ın toprak bütünlüğüne saygılıyız, istikrar ve refaha kavuşması arzumuzdur. Türkiye'nin enerjisini bitiren terörden kurtarmakta kararlıyız. Barınma alanlarını imha etmek, azami teröristi etkisiz hale getirinceye kadar operasyonlar devam etmektedir." dedi.

Harekatların planlandığı şekilde devam ettiğini söyleyen Akar, harita ve fotoğraflar üzerinden bölge hakkında bilgi verdi. Akar, "Bugüne kadar girilmeyen bu bölgede teröristler, 'her an gelebilirler' diye korksalar da kendilerini nispeten rahat ve emniyette hissetmekteydiler. Bu bölgeyi zaten takip ediyorduk. Son beş ayda özellikle bu bölgeye yoğunlaştık. Bu operasyon kara desteği olmadan 35 kilometre derinlikte icra edilmiştir ve harekatın kritik ve önemli olması bundan kaynaklanmaktadır. Herhangi bir şekilde karadan irtibat ve destek olmadan yapılan harekat olması sebebiyle, nicelikten çok nitelik olarak diğer operasyonlardan son derece

farklıdır. Operasyon için gerekli gizlilik önlemleri içinde geniş bir hazırlık süreci yaşanmış, bu çerçevede; operasyon yapılacak arazi ile ilgili ayrıntılı harita çalışması yapılmıştır. Kuvvet ihtiyaçları belirlenmiş, hedeflere yönelik ayrıntılı çalışmalar icra edilmiştir. Dost ve müttefiklerimizle koordine edilerek yapılan hareket öncesinde; hedefler özenle seçilmiş, hareketin planlanması ve icrasında sivil halkın can ve mal güvenliği ile çevrenin korunmasına azami dikkat ve hassasiyet gösterilmiştir." diye konuştu.

Akar, kara ve hava unsurları arasında planı yapılan 10 Şubat 02.55'te uçaklarla İHA ve SİHA'larla hareket başlatıldığını belirterek, "Harekat alanımızın çapı 75 kilometreye 25 kilometre olacak bir dikdörtgen şeklinde söylenebilir. Planlanan 50'den fazla hedeften 48'i vurulmuştur. Diğer hedefler güvenlik nedeniyle, hem kendi unsurlarımız hem çevre nedeniyle iptal edilmiştir. Hedeflerin vurulmasını müteakip 05.45'te hava hücum hareketiyle; helikopterler ile özel kuvvet unsurları hedef bölgelerine indirilmeye başlanmış ve böylece bölgeye giriş ve çıkışı önlemek, uygun arazi kesimlerini kontrol altına almak için gerekli uygulama gerçekleştirilmiştir. İlk temasta 2 şehit ve bir yaralımız oldu. Daha sonra yaralanan bu kahraman yüzbaşımız şehit oldu. Harekatın tamamında 3 şehit ve 3 yaralımız mevcut olup; yaralılarımız hastanede tedavi altındadır ve hayati tehlikeleri bulunmamaktadır. Yaralılarımızdan biri de taburcu olmuştur." dedi.

Göz yaşartıcı gazların kullanıldığını silah ve mühimmat kullanılmasının söz konusu olmadığını anlatan Akar, şu bilgileri verdi:

"Teröristlere çağrıda bulunuldu sürekli teslim olmaları için... Mağara içinde çok dar geçitlerin ilave kapıların olduğu görüldü, ilerleme çok zor oldu, akşam saatlerine doğru cuma günü Osman Acer 'teslim olmak istiyorum' dedi ve teslim alındı. İçeride 7 terörist; 12'si Türk toplam 13 kişi olduğu sözde mağara sorumlusu tarafından başlarına kurşun sıkılarak şehit edildiği ifade edildi. 'Bana iyi davranıyorlar' demesine rağmen başka teslim olan olmadı."

51 ölü, 2 sağ

Sözde mağara sorumlusu olan kişinin turuncu listede olduğunu ve 2017'den önce birçok katliama katılıp kaçtığını belirten Akar, gelen ateşlere karşılık verildiğini ve sonunda ateşlerin kesildiğini aktardı. Akar, "Operasyon sonunda 51 ölü, 2 sağ olarak ele geçirildi, bölgeye yerleşen yeniden yapılanmaya çalışan tüm unsurlar da büyük ölçüde temizlenmiştir. En son terörist etkisiz hale gelinceye kadar azimle devam edecektir. Hiçbir şehidimizin kanı yerde bırakılmadı bırakılmayacaktır" dedi.

Akar'ın ardından Süleyman Soylu kürsüye çıktı ve konuşmasına şöyle başladı:

"Bir yas gününde hep birlikteyiz. Ailelerimizin acısını paylaşmak, burada bulunduğumuz görevlerden daha ziyade bir evlat, bir insanlık ve bir aile vazifesidir. Gara'da şehit olan, 5 - 6 yıldır, hepimizin aileleriyle tek aile olduğumuz, dertleriyle

dertlendiğimiz bu evlatlarımızın şehadetlerine Allah'tan rahmet diliyorum. Dün arkadaşlarım gibi ben de bir cenazedeydim. Ünzile teyzeyi dün tanımadım. Gardirop siyasetçisi değiliz biz. Ünzile teyze bir şey dedi. Evladıyla, acısıyla yüreğiyle ilgili bir şey söylemedi. Üç defa, 'dik durun' dedi. Dün 12 aileyi aradım. Ailelerin bu metaneti, bu milletin ruhunun kendi vücudunda bezenmiş hali, bize bir ders daha verdi. Bu çocuklarımızın hiçbirisi pikniğe giderken kaçırılmadı. Operasyundayken de kaçırılmadı. Sosyal medya veya bir takım cereyan içinde söylenenler bir amaç için söylenmektedir. Bu çocuklar ailesi, eşi ve çocuğunun yanından kaçırıldılar. Orada kendisine hazırlanmış baklavayı yemek üzereyken, kimisi bayrama gitmişken, kimisi açık öğretim imtihanına giderken kaçırıldı. Bu olayı devletimizin bütün birimleriyle yaşıyoruz. Biz bu ailelere sadece vatandaş muamelesi yapmadık, evlat muamelesi yaptık. Derdimiz ne bizim Gara'da? Niçin buralara giriyoruz? 2019 yılında terör örgütünün yaptığı tacizlerin yüzde 70'i bu bölgelerden geldi. Niçin 300 altına indirdik terörist sayısını, niçin daha fazla katılmıyor diye böbürleniyoruz? Niye bu mücadelenin peşini bırakmıyoruz?"

"Terör örgütünün ilk katliamı mı" diye soran Soylu, konuşmasına şöyle devam etti:

"Şimdi vereceğim rakam Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk kez söylenen rakamdır. 1984'ten bugüne kadar terör örgütü 6 bin 21 sivil katliam gerçekleştirdi. O insan hakları denilen canı çıkasınca dernek bir tanesi için bunları söyledi mi? İnsan Hakları denen dernek bir tanesini söyledi mi? Devlet burada üstüne düşen her şeyi yapmıştır. 'Bunları getirin, her türlü teminatı biziz' denildi. Şu 'MLKP'li gözaltına alınmış denildi, onu bırakın şu askerleri getirin' denildi. Öznur Çalık burada... Siz Pervin Buldan'ı aradınız mı, aramadınız mı? Pervin Buldan dedi ki 'Çocukları biraz misafir edecekler, sonra bırakacaklar.' 1987, 16 şehit, 10 çocuk, 2 kadın... Bunlara acımayan, benim polisime, askerime, kahraman jandarmama, sivil vatandaşıma acır mı?"

Bombalama yalanlarını bildiğimiz için hemen inisiyatif alarak valiye, başsavcıya, 2. Ordu Komutanı'na 'beşiniz beraber olacaksınız, meseleyi de şöyle yürüteceksiniz' denildi. Fotoğraflar çekilecek, aileler gelecek ve vücut bütünlükleri görülecek, hepsinin tutanakları tutulacak. Otopsi raporlarının hepsi burada. İçimiz kan ağlıyor. Bu fotoğraflara baktığımız zaman Allah şahittir o Karayılan'ı bin parçaya bölmezsek...

Terörle mücadele bugün başlamamıştır. Çok büyük süreçle en yakın zamanda bu PKK'nın kökünü kazıyarak sona erecektir. Türkiye'de 300'ün altına düştü doğru... Orada çocukların eline zorla silah tutuşturdukları için 15 bin kişi var. Allah şahittir Bu PKK ve PYD terör örgütü ailelerimize karşı zafer kazanamayacak, ailelerimiz onları yenecek. Şehitlerimize karşı zafer kazanamayacak, şehitlerimiz onları yenecek... Benim Genel Başkanımın adını ağzınıza alacak sizin ağzınız yok. 6.021 katliamı nasıl gerçekleştirmişlerse bu evlatlarımızı da o mağarada katlettiler. Elbette ki bunları getirip ailelerine teslim etmek isterdik ama bunu gerçekleştiremedik. Hüznümüz de yasımız da büyüktür. Bugün sabah gittik genel başkanlara bunu izah ettik bütün samimiyetimizle.

ABD o 'üçgene' yeni üs kuruyor

Suriye'nin kuzeyine askeri sevkıyatını sürdüren ABD'nin, Türkiye, Irak ve Suriye sınırının kesiştiği bölgeye askeri üs kurmayı plandığı öne sürüldü.



ABD'nin Suriye'nin doğusundaki Haseke vilayetinde yer alan Ayn Divar yerleşimine yeni bir askeri üs kurmayı planladığı bildirildi. Merkezi İngiltere'de olan Suriye İnsan Hakları Gözlemevi'nin Arap Asharq al-Awsat gazetesine dayandırdığı habere göre, son olarak Kuzey Irak'tan Suriye'nin Kamışlı bölgesine ağır silahlar ve askeri ekipman taşıyan 55 araçlık bir konvoy da bu amaçla sevk edildi.

TEPKİ ÇEKMİŞTİ

Haseke ili Türkiye-Irak-Suriye üçgeninde yer alıyor. Gazete, "Zırhlı araçlar, silah, askeri ve lojistik malzeme taşıyan tırlar IKBV'den El Velid sınır kapısı yoluyla geçerek Kamışlı bölgesine yöneldi. Bu, 2021'in başından bu yana Suriye'ye giren 11'inci konvoydu" diye yazdı. Irak'ın Gara bölgesinde 13 Türk vatandaşının katledildiği gün ABD'nin Kuzey Irak'tan terör örgütü PKK/YPG'nin kontrolünde bulunan bölgeye askeri sevkıyatı sürdürmesi tepki çekmişti. Trump döneminde ABD yönetimi Suriye'nin kuzeyindeki askerlerinin sayısını azaltırken Irak sınırına yakın doğudaki petrol bölgesi Deyrizor'da ise faaliyetlerini sürdürmeye devam etmişti. Rus basını iki gün önce Biden yönetiminin Deyrizor bölgesinde El Ömer petrol sahasına da silah ve ekipman sevkıyatı yaptığı ve buradaki varlığını güçlendirmek istediğini öne sürmüştü.

Geleceğin gıdası bakliyat ürünleri mi olacak?



Ali Ekber YILDIRIM

17 Şubat 2021 Çarşamba

Dünyada bakliyat ürünlerine olan talep hızla artıyor. Son 10 yılda bakliyat ürünlerine yönelik talep artışı pandemi sürecinde daha da hızlandı. Et yerine bakliyat ürünlerinin yoğun olarak tüketileceği bir dönem geliyor. Geçmişte yoksulların yiyeceği olan bakliyat ürünleri şimdilerde sağlıklı beslenmek isteyen, parası olan zenginlerin yemeğine dönüşüyor.

Türkiye, önemi her geçen gün artan bakliyat gibi önemli bir sektöre bakışını “Kanada’dan mercimek ithal ediyoruz” tartışmasının çok ötesine taşımak zorunda. Mercimek, nohut, fasulye, bezelye üretimini artırmanın önemi çok büyük. Ama üretimi artırmak da tek başına yeterli olmadığı bir süreç yaşanıyor. Üretimi artırmanın yanı sıra bu alanda yapılacak araştırma geliştirme çalışmaları, teknoloji yatırımları ile bakliyat ürünlerini bitki besin maddelerine dönüştürmek gerekiyor. Bakliyat ürünleri toz haline getirilip adeta ilaç gibi kullanıldığında çok büyük katma değer yaratılıyor.

COVID-19 dünya bakliyat tüketimini yüzde 9 artırdı

Küresel Bakliyat Konvansiyonu (GPC) Başkanı Cindy Brown, 10 Şubat Dünya Bakliyat Günü’nde “Bakliyat Hayattır” başlığı ile yayınladığı yazıda sektörün mevcut durumunu ve önemini paylaştı. Yaşanan pandemi sürecinde bakliyat sektörünü etkileyen, tüketici alışkanlıklarında önemli değişiklikler olduğunu belirten Cindy Brown’un dikkat çektiği konuları şöyle özetleyebiliriz:

1- Pandemi döneminde bir yıl boyunca dünya bakliyat tüketiminde yaklaşık yüzde 9’luk bir artış yaşandı. Birleşmiş Milletler, 2016’yı Uluslararası Bakliyat Yılı ilan ettiğinde önemli tanıtımlar ve çalışmalar sonucunda tüketim yüzde 4 artmıştı. Pandemi dönemindeki tüketim artışı 2016’daki artışın iki katından fazla.

2- Geçtiğimiz yıl bazı önemli değişikliklerin gerçekleştiğini gördük. Tüketiciler, bakliyat gibi uzun ömürlü, rafta stabil gıdalara daha fazla odaklandı. Ayrıca evde daha çok

yemek yapıyor, dışarıda daha az yemek yeniliyor. Tüketicilerin çoğu bakliyatla yapılan yeni bitki bazlı ürünleri denemeye başladı. Pandemi aynı zamanda birçok tüketici için daha yüksek fiyat hassasiyetine yol açtı. Birçok gıda tüketicisi ekonomik beklentileri konusunda endişeli ve sonuç olarak kilerlerini dolduruyor ve isteğe bağlı ürünlere daha az para harcıyor.

3- Sağlık sorunları tüketici davranışlarında değişikliklere neden oluyor. Tüketiciler sağlıklarını korumaya daha fazla önem veriyor ve sonuç olarak bağışıklık sistemlerini güçlendirmek için daha sağlıklı yiyeceklere odaklanmaları arttı, bu da bakliyat sektörü için iyi bir haber.

Küresel düzeyde yeni hedefler

4- Ulusal gıda güvenliği politikalarının bir parçası olarak bakliyat üretimini ve tüketimini teşvik edin. Yaşam boyu vejetaryen olan Mahatma Gandhi, yiyeceklerle ilgili deneyleri ve yiyeceklerin sağlık için önemi üzerine yorumlarıyla ünlüydü. Gandhi, Sağlığın Anahtarı (Key to Health) adlı kitabında, “İnsanın hava ve su olmadan yaşayamayacağı doğru olsa da, bedeni besleyen şey besindir. Bu nedenle, yemek hayattır ”der. Gandhi haklıydı. Yemek hayattır! Sağlıklı bir tarım ve gıda sektörü, bir ülkenin genel gelişimini ve ilerlemesini iyileştirir. Dünyanın dört bir yanındaki birçok çiftçi için bakliyat üretimi, tarım alanlarının sürdürülebilirliğine önemli katkıda bulunur ve yaşam standartlarını olumlu yönde etkiler. Ek olarak, bakliyat, gelir ihtiyaçlarını karşılamaya yardımcı olmak için mahsulü üretmeye güvenen, çoğu zaman kadınlar olan birçok küçük çiftçi için gıda güvenliği sağlamaya yardımcı olur.

5- Bakliyatların faydaları konusunda daha fazla tüketici bilinci oluşturun. 2500 yıldan fazla bir süre önce Hipokrat şöyle demişti: “Bırakın yiyecekler ilacınız, ilaç sizin yemeğiniz olsun.” Gıdaların veya yiyeceklerin bir kısmının beslenmenin yanı sıra tıbbi veya sağlık yararları da sağlayabileceği fikri tüketiciler için önemli bir mesajdır.

Z kuşağı sürdürülebilirliği önemsiyor

6- Değişen beslenme kalıplarını ve tüketici davranışlarını pekiştirin ve geliştirin. Bundan 25 yıl önce, çok az tüketici gıda tercihleri ile sürdürülebilirlik arasındaki ilişkiyi düşünürdü. Artık durum böyle değil. Sürdürülebilirlik, özellikle günümüzün Z kuşağı için satın alma ve tüketim kararlarında önemli bir faktördür.

7- Hem üreticilere hem de tüketicilere fayda sağlayan eşitlikçi bakliyat ticaretini mümkün kılın. Pandemi sırasında, gıda kıtlığını veya gıda enflasyonunu önlemek için, birçok hükümet belirli gıdaların satışını ve ihracatını kısıtladı. Bazıları, yerli gıda üreticilerini korumak için kota veya tarifeler koydu. Bu eylemler piyasada bozulmalara neden oldu. Bazı pazarlar, hane halkı talebinin arttığı bir dönemde perakende tedariklerinde geçici kıtlıklar yaşadı ve bu da bakliyat gibi temel gıda maddelerinde fiyat dalgalanmasına yol açtı.

8- Küresel bir ekonomide, üreticilerin (her boyutta) rekabetçi olması için açık pazarlar ve öngörülebilir bir ticaret politikası kesinlikle kritiktir. Bakliyat değer zincirindeki tüm katılımcıların, özellikle de küçük çiftçilerin pazarlara ve fırsatlara erişebilmeleri için engellerin kaldırılması ve çok yönlü ticaretin sağlanması önemlidir.

9- Sonuç olarak, COVID-19 devrimci, sistematik değişikliklere ve zorluklara neden olma açısından olağanüstü bir dönüştürücü olmuştur. Pandemi aynı zamanda daha iyi sağlık sonuçları ve daha az gıda israfı ile daha sürdürülebilir diyetlere ve gıda sistemlerine doğru çok daha hızlı hareket etme ihtiyacını net bir şekilde ortaya koydu.

Türkiye için büyük fırsatlar var

Dünyadaki gelişmeler Türkiye için çok büyük fırsatlar sağlıyor. Türkiye'nin iklimi, toprakları ve geçmişten gelen kültürü bakliyat üretimi için ideal bir ortama sahip. Ancak, üretim istenilen seviyede değil. 1980'li yıllarda 2 milyon tonun üzerinde olan bakliyat üretimi 2020 verileri ile 1.3 milyon ton seviyesinde. Doğru politikalarla Türkiye bakliyatı çok önemli bir avantaj yakalayabilir.

Son yıllarda bakliyat üretimine yönelik desteklerin artırılması, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin bakliyat ürünlerine yönelik pozitif ayrımcılık sergilemesi, mercimek alım fiyatını 2020'de ton başına 1000 lira artırması önemli adımlar. Bu yıl mercimek üretiminin artması bekleniyor. Nohut üretimi ülkenin ihtiyacını karşılayabilir noktaya geldi. Ama nohutta da desteğin artarak devam etmesi, üretimin sürdürülebilirliği açısından önemli.

Özetle, bakliyat konusunda "Mercimeği Kanada'dan alıyoruz" tartışmasının ötesine geçerek, ithalatla değil üretimle başarıya ulaşılacağını bilmemiz gerekiyor.

Türkiye'nin 2020 yılı mercimek, nohut ve kuru fasulye üretimi ve dış ticareti (Ton)	Ürün	Üretim	İthalat	İhracat
	Mercimek	353.631	537.000	332.600
	Nohut	630.000	18.961	134.530
	Kuru Fasulye	225.000	20.596	7.532
	TOPLAM	1.208.631	576.557	474.662

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı Ürün Masaları Raporları

Bakliyatı yeni trendler

Küresel Bakliyat Konvansiyonu Başkanı Cindy Brown'un dikkat çektiği gelişmeler önümüzdeki dönemde dünya bakliyat sektörünü yeniden şekilleneceğini gösteriyor. Pandemi sürecinden önce başlayan ve bu süreçte hızlanan trendleri ise şöyle değerlendirebiliriz. Öncelikle dünyanın pek çok ülkesinde bakliyat ürünleri daha çok

önemseniyor. Gelişen pazardan pay alabilmek için ülkeler üretimlerini ve ihracatı artırmak için yoğun çaba gösteriyor.

Hububat üretiminde ciddi bir atılım içerisinde olan Rusya, Ukrayna, Kazakistan gibi Karadeniz ülkeleri bakliyat ürünlerinde de üretimi ve ihracatı artırmak için olağanüstü bir çaba içerisinde. Bu ülkeler geçmişte bakliyat ürünlerini pek bilmezlerdi. Bakliyat ürünlerinden elde edilen bitki bazlı proteinler, bitkisel protein tozlarının üretimi ve kullanımı hızla artıyor. Sadece bu ürünler için 2 milyon ton ürün kullanıldığı tahmin ediliyor. Gelecek 20 yılda bunun 10 kat artarak 20 milyon tona çıkması bekleniyor. Akdeniz Hububat, Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Arslan bakliyat piyasasını en iyi bilenlerden birisidir. Hüseyin Arslan, bu konuda dünyada çok hızlı gelişmeler yaşandığını Türkiye'nin geri kalmaması hem teknolojik olarak hem de üretim açısından gerekli yatırımları yapması gerektiğini vurguluyor. Bu işe teknolojik yatırım yapanlar 200 dolarlık bezelyeden 7 bin dolar değerinde bakliyat proteini üretiyor. Dünyada bakliyat proteini için kullanılan bakliyat miktarı Türkiye'nin üretiminden fazla. Sağlıklı beslenmek isteyenlere bu proteinler öneriliyor. Dünyaca ünlü diyetisyenler diyetlerine bakliyat yemekleri ekliyor.

TÜİK'te 'olumlu anlamda' neler oluyor?



Alaattin AKTAŞ

17 Şubat 2021 Çarşamba

TÜİK Başkanlığı görevine, çalışma yaşamının tümü TÜİK'te geçmiş bir isim getirildi. Yeni Başkan Dosdoğru, TÜİK olarak neler yapacaklarını anlattı:

✓ ***Vatandaş yaptığı tüketimden yola çıkarak "Benim Enflasyonum" başlığı altında kendi enflasyonunu hesaplayabilecek.***

✓ ***Fiyat ve istihdamla ilgili danışma kurullarına öncelikle GSYH ve demografi alanlarında olmak üzere yenileri eklenecek.***

Yaptığı çalışmalara güven duyulmayan kurumların hangileri olduğu sorulsa, vatandaşın ilk işaret edeceği hiç kuşku yok ki TÜİK olur.

İkinci soruya geçilse ve TÜİK'in hangi verisine güven duyulmadığı gündeme getirilse, bu kez de herhalde koro halinde enflasyon denilir. İkinci sırayı da muhtemelen işsizlikle ilgili veriler alır.

Vatandaşın gözünde şöyle bir algı var:

TÜİK enflasyonu hesaplıyor, sonra bakılıyor ki oran yüksek, oturuluyor ve masa başında bu oran aşağı çekiliyor!

Aynı şekilde işsizlik... Oran yüksek mi çıktı, çek aşağıya, açıklamayı öyle yap!

Varsayalım böyle oluyor, TÜİK sayılarla durmaksızın oynuyor. Yine varsayalım veri aktarılan Avrupa İstatistik Ofisi başta olmak üzere uluslararası kuruluşların da gözü boyanıyor, verilerle oynandığını onların fark etmesi de bir şekilde önleniyor.

Sanırsınız ki TÜİK değil, MİT! Neredeyse tüm verilerle oynanıyor ama bu verilerin oluşumunda görev alan yüzlerce kişiden hiçbiri isyan edip bu “oynamalara” ilişkin bilgi sızdırmıyor.

Sakın TÜİK verilerle hiç oynamıyor olmasın!

Sakın hesaplama yönteminde gerçeği yansıtmaktan uzak aksaklıklar bulunduğu; ya da doğru olmakla birlikte yonteme ilişkin detaylar iyi bilinmediği; TÜİK de bugüne kadar bu konuda kamuoyunu tatmin edici bir yaklaşım sergilemediği ve açıklama yapmadığı için bu kuşku devam ediyor olmasın!

Yeni Başkan, yeni atılımlar...

TÜİK Başkanlığına önceki gün bir süredir Başkan Yardımcılığı görevini yürüten Ahmet Kürşad Dosdoğru vekaleten atandı. Dosdoğru'nun en önemli yönü, ODTÜ'yü bitirdikten sonra çalışma yaşamına TÜİK'te başlaması ve hep burada görev yapması. Kurumu her yönüyle bilen ve uzmanlıktan başkanlığa uzanan bir isim Dosdoğru...

TÜİK'te geçen ay başlatılan olumlu bir uygulama vardı. Fiyat istatistikleri ve işgücü danışma kurulları oluşturulmuştu. Bu kurullara akademisyenler ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler davet edildi. Amaç, söz konusu istatistiklerin iyileştirilmesini ve varsa aksaklıkların giderilmesini sağlamak ama bunu ekonomi çevrelerinde saygınlığı olan isimlerle birlikte yapmak.

Çünkü TÜİK ağzıyla kuş tutsa inandıramaz duruma düşmüştü. İşte danışma kurullarının oluşturulmasıyla içine kapalı bir kurum hüviyetinden kurtulmayı amaçlayan TÜİK'te başkanlık görevine kurum içinden bir isim getirilmesi de bu çabanın devamı niteliğinde bir işaret sayılmalı ve önemsenmeli.

YENİ BAŞKAN DOSDOĞRU NELER SÖYLÜYOR...

TÜİK'in yeni başkanı Ahmet Kürşad Dosdoğru ile konuştum. Tüm çalışma yaşamı TÜİK'te geçmiş olan Dosdoğru vatandaşın kuruma olan bakışını bilmez mi...

“Uzunca bir süredir dışa açılmayı planlıyorduk” diye söze girdi Dosdoğru ve pandeminin bu süreci biraz aksattığını belirtti.

“Biliyorsunuz, iki danışma kurulu kurduk. Bu kurullar çalışmaya başladı. Biz uluslararası metodolojiye göre veri üretiyoruz. Kendi başımıza çıkıp bunu izah etsek, konuya yakın olanlar ve iyi niyetli yaklaşanlar ikna olacak, bir kesim belki kısmen ikna olacak, bazıları ise hiç olmayacak. O yüzden danışma kurulları kuralım istedik. Akademisyenlerden, sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan danışma kurulları... En çok eleştiri konusu olan verinin enflasyon olduğunu tabii ki biliyoruz. Zaten bu konuda daha önce kendi bünyemizde bir çalışma yaptık. Yöntem Araştırmalar Dairemiz TÜFE'yi bağımsız bir gözle baştan aşağı inceledi. İyileştirilmesi

gereken alanları belirledi. Benzer incelemeyi şimdi danışma kurulundan talep edeceğiz."

"BENİM ENFLASYONUM" GELİYOR

TÜİK Başkanı Ahmet Kürşad Dosdoğru, TÜFE dışında Türkiye'ye özgü fiyat endeksi de üretebileceklerini söyledi. Yeni endeksler söz konusu olabileceğini belirten Dosdoğru, yaşam maliyeti endeksi oluşturabileceklerini ifade etti.

Dosdoğru'nun verdiği bilgiye göre TÜFE kapsamında herkesin kendi enflasyonu ölçebileceği bir veri seti oluşturmak üzere hazırlık yapılıyor. Dileyen kendi tüketimine ilişkin kalemlerden kolaylıkla kendi enflasyonunu hesaplayabilecek.

Bu uygulamanın adı da belli: "Benim enflasyonum."

Dosdoğru bu uygulamayı en kısa sürede başlatmayı öngördüklerini söyledi.

İSTİHDAM-BÜYÜME KOPUKLUĞU TÜİK'İN DE MERCEĞİNDE

Dosdoğru, sohbetimiz sırasında istihdamla büyüme verileri arasındaki kopukluğun TÜİK olarak kendilerinin de dikkatini çektiğini ve işgücü danışma kurulunda bu konunun detaylı bir şekilde ele alınacağını dile getirdi.

TÜİK Başkanı, 2020'nin son çeyreğine ilişkin büyüme verisinin 1 Mart'ta açıklanmasından sonra bu konuya eğileceklerini ifade etti. Kurumdaki farklı birimlerin bu konudaki verileri sunacaklarını söyleyen Dosdoğru, büyümenin istihdama yansımamasının altında e-ticaretin artması, emek yoğun sektörlerde daralma yaşanmış olması ve AVM'lerin kapalı kalması gibi bir dizi etkenin rol oynamış olabileceğini söyledi.

TÜİK Başkanı Dosdoğru, fiyat ve işgücü dışında zaman içinde başka alanlarda da danışma kurulları oluşturmayı düşündüklerini ve ilk aşamada bunların GSYH ve demografi alanlarında olabileceğini ifade etti.



Abdulkadir Selvi

O milletvekili kim?

17 Şubat 2021

PKK'nın şehit ettiği 13 vatandaşlarımız ilgili görüşme nedeniyle Meclis gergindi. Meclis'e görüşmeler başlamadan önce gittim. İktidar kulisinde neredeyse kimse yoktu. Hatta görevlilere, "Milletvekilleri gelmedi mi?" diye sordum. "Geldiler. İçeri girdiler" dediler. Muhalefet kulisi ise hareketliydi.

BAHÇELİ ERKEN GELDİ

MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli**, saat 15.00'te başlayan görüşmelere 16 dakika erken geldi. **Bahçeli** ile birlikte kulisteki MHP milletvekilleri Genel Kurul'a girdiler. **Bahçeli** görüşmeleri ön sıralardan sonuna kadar izledi.

KILIÇDAROĞLU KATILMADI

Muhalefet kulisinin girişinde **Enis Berberoğlu** ile karşılaşınca bir an 'deja-vu' yaşadım. **Kemal Kılıçdaroğlu**, oturum başlamadan 1 dakika önce **Enis Berberoğlu** ile birlikte geldi. Oturum başlamadan da Meclis'ten ayrıldı. **Kılıçdaroğlu** iki bakanla görüştüğü için midir, yoksa dostlarını kızdırmamak için mi orasını bilemedim ama oturuma kalmadı. Bakanlar konuşmadan Meclis'ten ayrıldı.

MECLİS GERGİNDİ

Kulislerin aksine Meclis Genel Kurulu'nda gergin bir hava vardı. 13 vatandaşımızın PKK tarafından şehit edilmesine rağmen Türkiye'nin bombardımanı sonucunda öldükleri ileri sürülmüştü. 13 sivil başlarına kurşun sıkarak katleden PKK'ya bir çift söz söyleyemeyen **Hüda Kaya**, çarpıtma çabalarına devam ediyor. **Hüda Kaya** görüşmeler sırasında da en ön sırada yerini almıştı. İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu** konuşurken bir ara o tarafa doğru dönüp, "**Ne gülüyorsunuz?**" diye tepki

gösterdi. Ama sırtı dönük olduğu için **Hüda Kaya** için söyleyip söylemediği anlaşılamadı.

BAKANLAR HAZIRLIKLIL GELMİŞTİ

Milli Savunma Bakanı **Hulusi Akar** ve İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu** kürsüye yanlarında fotoğraflardan, haritalardan oluşan dosyalarla çıktılar. **Hulusi Akar**, Gara harekâtını ve vatandaşlarımızın şehit edildiği mağarayı büyütölmüş fotoğraflar üzerinden anlattı.

SOYLU'NUN SESİNİN TİTREDİĞİ AN

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu** ise 13 sivil şehidimizin fotoğraflarının bulunduğı zarfı gösterirken sesi titredi. **Soylu**, “**PKK ve FETÖ'nün siviller bombardıman sırasında öldü**” çarpıtmalarını dikkate alarak yakın mesafeden fotoğraflarının çekildiğini söyledi. “**Şehitlerimizin fotoğrafları işte bu zarfın içinde**” derken duygulandı.

NEDEN GARA?

Milli Savunma Bakanı **Hulusi Akar**, konuşmasının başında PKK kamplarının yer aldığı harita üzerinden Gara'ya neden operasyon yapıldığını anlattı.

“**Şimdiye kadar Gara'ya yönelik harekât icra edilmemişti. Gara'da okul, eğitim merkezi ve toplantı yeri olarak belirlemişler. Örgütün Gara'da toplandığını takip ediyorduk. Özellikle son 5 ayda bu bölgede yoğunlaştıkları gözlemlendi**” dedi.

O MAĞARA BOMBALANMADI

Hulusi Akar haritalar üzerinden harekâta ilişkin yer ve zaman göstererek verdiği ayrıntılı konuşmasının sonunda, HDP'liler hariç tüm milletvekilleri tarafından alkışlandı. PKK'nın elindeki sivilleri tuttuğı mağaraya yönelik herhangi bir bombardımanın yapılmadığını söyledi. Mağaranın fotoğraflarını göstererek “**Buraya herhangi bir şekilde bombalarımızın ulaşması da mümkün değildir**” dedi.

İLK SAATLERDE ŞEHİT ETMİŞLER

Milli Savunma Bakanı **Akar**, operasyonun 13 Şubat günü 02.55'te başladığını, vatandaşlarımızın sabah 05.45'te başlarına kurşun sıkılarak şehit edildiğini söyledi.

BELÇİKA'DAN GELEN TELEFON

Buradan hemen İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**'nun konuşmasına geçmek istiyorum. Çünkü **Soylu**, “**Belçika numaralı bir telefonla aileler aranıyor.**

‘Bombalıyorlar, çıkın operasyonları durdurun’ dediler. Çocukları katledildikten sonra aileleri aradılar” dedi.

MAĞARA İÇİNDEKİ OPERASYONU ANLATTI

Milli Savunma Bakanı **Hulusi Akar**, vatandaşlarımızın şehit edildiği mağaraya yönelik operasyonu fotoğraflar ve krokiler üzerinden detaylı bir şekilde anlattı. Operasyon sırasında mağaranın içinden askerlerimize ateş açıldığını söyledi. **“7 demir kapı kırıldı”** dedi. **Akar**, mağaranın içinde yaşananları anlatırken milletvekilleri sessiz bir şekilde ama dikkatle takip ettiler.

SOYLU HDP’LİLERE DÖNEREK KONUŞTU

İçişleri Bakanı **Soylu** konuşmasının bir bölümünde PKK, FETÖ ve HDP’li hesaplar tarafından yapılan çarpıtmalara yanıt verdi. Kimi zaman HDP sıralarına dönerek konuştu. CHP grup toplantısında, Cumhurbaşkanı **Erdoğan’a Trump’tan** bu insanlarımızı neden istemediği yönündeki sorusuna verdiği yanıt ise CHP ve AK Parti milletvekilleri arasında tartışmaya neden oldu.

PKK’NIN SİVİL KATLİAMI

Soylu, PKK’nın sivil katliamlarıyla ilgili ilk kez rakam verdi. **“Şimdi vereceğim rakam Türkiye Cumhuriyeti’nde ilk kez söylenen rakamdır”** dedikten sonra, **“1984’ten bugüne kadar terör örgütü 6 bin 21 sivil katliam gerçekleştirdi”** diye konuştu.

ÜNZİLE TEYZE

“Ünzile teyzeyi, Ulviye ablayı dün tanımadım. Gardırop siyasetçisi değiliz. Ünzile teyze yanına eğildiğimde bana evladiyla ilgili bir şey söylemedi. Üç defa ‘Dik durun, dik durun, dik durun’ dedi” diye konuştu.

CUMHURBAŞKANI’NIN TALİMATI

Süleyman Soylu, PKK’nın elindeki sivilleri kurtarmak için her şeyin yapıldığını anlatırken iki anekdot paylaştı: **“Aileleri Cumhurbaşkanımızla görüştük. Ben de oradaydım. İnsan hakları getirecek, hukuki bir takibat olur mu dediler. Cumhurbaşkanım bizzat bana talimat verdiler. ‘Getirsinler, sınırdan alalım, bir şey olmayacak’ dedi.”**

PERVİN BULDAN’LA İLGİLİ İDDİA

Soylu, AK Parti Malatya Milletvekili **Öznur Çalık**’ın kaçırılan sivillerle ilgili HDP Eş Genel Başkanı **Pervin Buldan’a** ulaştığını aktardıktan sonra **“Pervin Buldan geri döndü ‘Biraz misafir edecekler, sonra bırakacaklar’ dedi”** diye konuşunca AK

Parti sıralarından **“yuh”** sesleri yükseldi. **Buldan** ise **“Yalan söylüyorsun, yalan”** diye karşılık verdi.

TRUMP TARTIŞMASI

Trump artık ABD’de tartışılmıyor ama Türkiye’de tartışma konusu olabiliyor. Hem de 13 şehidimiz üzerinden. **Kılıçdaroğlu’nun Trump’la ilgili sorusuna Süleyman Soylu** yanıt verdi. **Soylu**, CHP ve HDP sıralarına dönerek, **“Siz yanınızdaki gruptan bu çocukları istemek için ne yaptınız da bizden bu memleketin evladı olmayan Trump’tan istenmesini bekliyorsunuz”** dedi. Bunun üzerine AK Parti ile CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar yaşandı. Ancak HDP Grup Başkanvekili **Meral Danış Beştaş** CHP’lilere destek verince AK Parti sıralarından, **“HDP’nin mi CHP’nin mi sözcüsü”** itirazları yükseldi. **Soylu’nun Trump’la ilgili sözlerine** CHP Grup Başkanvekili **Özgür Özel** yanıt verdi.

GARA’YA GİDEN HDP MİLLETVEKİLİ

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, konuşmasının önemli bir bölümünde HDP’lileri hedef aldı. **Soylu**, HDP milletvekillerine dönerek, **“Bir milletvekili gitti, oralarda boy gösterdi”** dedi. Hatta diğer milletvekillerine dönüp, **“Sorarsanız kim olduğunu söylerim”** dedi. Gözler HDP’li milletvekilinin kim olduğunu aradı ama **Soylu** isim vermedi. **Soylu**, Meclis’ten ayrılırken de GARA’ya gidenin HDP’li bir kadın milletvekili olduğunu söyledi. Peki kim bu kadın milletvekili?

Dolar, daha nereye kadar?

Esfender KORKMAZ



17 Şubat 2021

2021 Ocak ayında aylık ortalama dolar kuru 7,4468 idi. **Merkez Bankası** 2003,TÜFE bazlı reel kur endeksi 66,28 oldu. Yani Ocak ayında TL dolara karşı yüzde 33,72 oranında daha düşük değerde idi.

Şubat ayında döviz kuru düşmeye başladı. Dün öğlen 6,93 idi. **Merkez Bankası** reel kur endeksini bu kura göre hesaplırsak, 71,22 oluyor. Yani TL değer kazandı ve fakat dolara karşı hala yüzde 28,78 oranında daha düşük değerdedir. **Dün itibariyle denge kurunun bir dolar eşittir 4 lira 93 kuruş olması gerekirdi.**

Bir zamanlar, 2007 yılında TL bugünkünün tersine yüzde 27 oranında daha değerli paraydı.

Faizler ve yabancı sermaye girişi kur hareketlerini aşırı etkiliyor. Ama asıl neden Türkiye'de ısrarla uygulanan dalgalı kur politikasıdır. **Dalgalı kur politikası bizim gibi ülkelerde kur hareketlerini hızlandırır.** ABD ve Avrupa bu politikayı uygulayabilir. Çünkü onlarda ikame para - dolarizasyon yoktur. Piyasa gelişmiştir. Vadeli döviz işlemleri gelişmiştir. Bizde dolarizasyon oranı yüksektir, piyasalar gelişmemiştir.

Kaldı ki dalgalı kur politikası başıbozuk piyasa demek değildir. Aşırı kur hareketlerini frenlemek için Merkez Bankaları devreye girer. Döviz alır ve satar. Bizde TL aşırı değerli iken MB döviz satın almadı. **Ekonomi yönetimi düşük kur yüksek faiz serabındaydı.** Şimdi de döviz satmak için rezerveler yeterli değil. Nerden bakarsak bakalım dalgalı kur sistemi Türkiye için bir tuzaktır.

Ekonomik istikrar bozuldu. İstikrarı bozdu; Türkiye, 2012'den başlayarak dünyanın önce en kırılgan ülkeleri arasında gösterildi. Sonra en kırılgan ülkesi oldu. Kontrolsüz kur, spekülasyon ve istikrarsız bir piyasanın oluşmasına alt yapı oluşturdu. 2020 son üç yıldır yaşamakta olduğumuz ağır istikrar sorununda, dalgalı kurun da etkisi var.

Bunun içindir ki, son 18 yılda 641,2 milyar dolar cari açık verdik.

Kur şokları kendinden daha büyük fiyat artışları yarattı. Yüzde on dolayında olan

kronik enflasyon 2020'de yüzde 12,6'ya yükseldi. 2018 ekim ayında Yİ-ÜFE yüzde 45,1 oldu. Devlet o dönemde turizm için kiraya verdiği yerlerden aynı oranda artış yaptı. Çoğu firma zora girdi.

İthal girdiye bağımlı bir üretim yapısı oluştu

2012 yılına kadar; TL'nin aşırı değer kazanması nedeni ile, ithal tüketim malları ve üretimde kullanılan girdiler, yerli üretimden daha ucuza geldi. Bunun için iplik üretim merkezleri olan Gaziantep'te ve Denizli'de iplik fabrikaları kapatılarak, tekstil sektöründe ithal iplik kullanılmaya başlandı. Adana'da pamuk ekimi durdu, yerine pamuk ithal edilmeye başlandı. Bunun gibi üretimde kullanılan ithal aramalı ve hammadde oranı yüzde 40'ın üstüne çıktı. Üretim dışa bağımlı oldu.

Para ve faiz politikası etkinliğini kaybetti. Ekonomi yönetimi rasyonel politikalara göre değil, kur hareketlerine göre politika oluşturmak zorunda kaldı.

En çok üzüldüğüm, **toplumun bu konuda akıl tutulması yaşamasıdır. Dalgalı kurun bu sonu yaratacağı belliydi.** Ama AK Parti'nin ilk yıllarında solcular Soros'la iş birliği yapıyordu. İslamcılar ve bazı sağcılar devleti paylaşmaktan başka bir şey göremiyordu. Yada görmek istemiyordu.

Bu günde bütün siyasi partiler dalgalı kur politikasını tabu görüyor.

2005 yılında; CHP Parti Meclisi üyesi idim. Kur politikasının yanlış olduğunu ve bugünlere gelineceğini tahmin eden, "**Kur Riski**" diye bir kitap yazdım. **Deniz Baykal** beğendi ve Parti Meclisi'nde anlatmamı istedi. Ama ben anlatırken arkadaşların üçte biri dışarıya çıktı. Abdullah Emre, neden çıktınız diye sormuş... Hoca ders anlatıyor demişler.

Dalgalı kur devam ettiği sürece, kurların nereye gideceğini yalnızca indir-bindir yapan spekülâtörler bilir.

Eğer Çin yarı sabit kur politikası değil de, dalgalı kur politikası uygulamış olsaydı, bizden kötü duruma düşerdi.



İbrahim Kahveci

Bir hesap değişir ülke değişir

Ne yapalım!

Hesabın sonucu bu şekilde çıkıyor.

İyi ama istihdam artmazken, enerji tüketimi artmazken gelir nasıl artıyor? Ya da bu şaibeli gelire nasıl vergi ykleniliyor?

Sorunumuz oldukça önemli.

AK Parti başarısından bahsetmemiz gerekirse işte en büyük başarı buradadır. Hedeflediği geliri hep tutturmuş, hatta üzerinde bile para toplamış.

Milletten para toplama içinde müthiş bir başarı var. 2009 ve 2019 yılları haricinde hep fazla para toplamışlar. Hatta 2020 pandemi yılında bile hedeflediklerinden 72,9 milyar lira fazla para toplamışlar.

2007-2020 yıllarında iki kriz yılı hariç 2020 yılı fiyatları ile 480 milyar lira hedeflenen gelirin üzerinde para toplanmış.

Ekonomide enflasyon olsun, işsizlik olsun ve tabi bunlara bağlı olarak büyümede bile hedeflerini tutturamamış bir yönetim var.

Bugün geniş tanımlı işsizlik yüzde 30'ları aşmış, 10 milyonun üzerinde işsiz oluşmuş ama yönetim partisi olan AK Parti para toplamayı hep başarmış.

İyi ama ekonomide işler iyi gitmezken bile o kadar fazla para nasıl toplanıyor? Mesela toplanan fazla paralara rağmen oranlar fazla artmamış gözüküyor.

İşte işin sırrı da burada:

Gelirler sanal artıyor ama vergileri gerçek oluyor. Sanal gelire bile gerçek vergi uygulanabiliyor.

Bakın izan edelim...

GSYH verimizi iki kez revize ettik. En son revize ile 2015 gelirimizi 1 trilyon 953 milyar liradan 2 trilyon 351 milyar liraya yükselttik. Yani dedik ki Millete sizin geliriniz aslında 398 milyar lira (%20,4) daha fazlaymış.

Aynı yıla ait iki GSYH verisi.

Ve arkasından başladık vergileri artırmaya ve yeni vergiler yüklemeye.

Kağıt üzerinde vergi/GSYH oranı artmıyor tabii; ama bu oranı sağlayan gelir artışı sanal...

Bu işe nasıl gittik? GSYH hesabına giderken en altta mesela sanayi üretimi var. Orada da dedik ki, "Bu miktar bazında ölçüm yanlış, bizi bunu değer bazında ölçelim".

Ve sonuç ne oldu?

Miktar bazında ölçerken 2011 yılında %10,06 artış gösteren üretim meğerse değer bazında %15,37 artmış. 2012 yılında ise miktar bazında %2,54 artan üretim değer bazında %4,33 artmış.

Veya şu şekilde izah edelim: 2009 yılından 2017 yılına kadar (-miktar bazı endeksin son verisi) eski seride sanayi üretimi yüzde 51,87 artmış gözüküyordu. Oysa seri değişimi ile değer bazında ölçüme geçince, meğerse sanayi üretimi aynı dönemde yüzde 83,82 artmış oldu.

İşte biz buna mucize diyoruz.

Bir kalemde hesap değişiyor ve böylece ülke değişiyor.

Sonra çıkarız meydanlara ve deriz ki "İşte bizim dönemde geliriniz 3 kat arttı. Biz ekonomide Türkiye'ye sınıf atlattık."

Evet, para toplama sanatını en mükemmel uygulayan ve bu uğurda sürekli vergi artışları ile yeni vergi yükleyen bir politikayla bugün bu hale geldik.

Havadaki kuşlara bakıyoruz ve tavada lokma kalmadığını biliyoruz.

O zaman bu politika başarı değil midir?

Bu kadar sanal geliri artan ülkede gerçek vergi toplamayı başarıp, aynı zamanda Milletin sesini çıkartmaması...

Bir hesap değişir, Ülke değişir. İşte o Ülke bizim Ülkemizdir.



17 Şubat 2021, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Artık gündemin ana maddesi, terörle sonuna kadar mücadeledir

Belli ki Türkiye'nin ana gündemi artık terörle mücadeledir. Yeni bir anayasa yapılması, hukuk reformu ve ekonomideki yeni atılımlar elbet devam edecek gündem maddeleridir. Bu arada ülkenin altyapısındaki yeni yatırımlar da zamanlanan sürelerde tamamlanacaktır. Ama şu anda siyasete egemen olan şey, terörle mücadele ve PKK'nın sonunun getirilmesidir.

Sabır taşı çatladı

Bu konu belli ki ikili ilişkilerimizi de yönlendirecektir. NATO ortaklarımız, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere artık Türkiye'nin hoşgörüsüne sığınmayı ve terör örgütlerini beslemeyi yeniden düşünmelidirler. TIR'larla silah gönderen ve PKK/PYD'yi kendilerine müttefik olarak görenler, şimdi tercihlerini yapmak zorundadırlar. Çünkü Türkiye'nin sabır taşı çatlamıştır. PKK'nın son katliamı, görmezden gelinecek bir şey değildir.

Erdoğan konuştu

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın Trabzon İl Kongresi'ndeki konuşması bu gündemin ipuçlarını verir nitelikteydi. Cumhurbaşkanı, PKK'ya yönelik yeni harekât sinyali verirken, **"Gara hadisesi, sınırlarımız ötesinde güvenli bölge oluşturma kararımızı pekiştirdi. Önemli mesafe aldığımız harekâtlarımızı, önümüzdeki dönemde tehditlerin yoğun olduğu bölgelere doğru genişleteceğiz"** dedi. Erdoğan, dünyaya Gara'daki PKK katliamına sessiz kalmaları nedeniyle eleştiriler yöneltti, **"Ey Batı neredesiniz, neden sustunuz?"** diye konuştu.

Bahçeli de öfkeliydi

Gündemin bu ana maddesine ilişkin olarak dün MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli**'nin söyledikleri, onun Cumhur İttifakı'nın ortağı olduğu da hesaba alınarak değerlendirilmelidir. Bahçeli, partisinin TBMM'deki kapalı grup toplantısında açıklamalarda bulunurken Pençe Kartal-2 harekâtında çatışma sırasında şehit olan 3 askere ve PKK tarafından katledilen 13 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diledi.

HDP sorunsalı

Bahçeli, "**Kandil'e bir şafak vakti, Türklüğün şanlı bayrağı dikilmeli. Mahmur'daki terör kampları yıkılıp yakılmalıdır. Sincar'ın yerle bir edilmesi artık hayat memat konusudur**" dedi. HDP'nin kapatılmasına yönelik çağrısını yinelerken de "**HDP kapatılmadan PKK'nın ayağını TBMM'den kesmenin bir başka formülünü bilen aslan parçası bir demokrat var mıdır?**" ifadelerini kullandı. CHP'yi de "**kes, kopyala, yapıştır**" açıklama yapmakla suçlayan Bahçeli, Anayasa Mahkemesi'nin tartışılan kararlarıyla ilgili olarak ise "**Anayasa Mahkemesi, milletin mahkemesi olmayacaksa kendini feshetsin**" dedi.